

LEVENSLIJSSEN VAN JEZUS

BAS VAN DER GRAAF

LEVENSSLESSEN VAN JEZUS

LEREN LEVEN IN
GODS KONINKRIJK

Ĵ/groen

Levenslessen van Jezus

Leren leven in Gods koninkrijk

Bas van der Graaf

ISBN 9789088974205

NUR 707

Omslagontwerp en opmaak binnenwerk: Jore ontwerp

De bijbelteksten in deze uitgave zijn, tenzij anders vermeld,
ontleend aan de NBV21 © Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap.

© 2025 Groen

Onderdeel van Jongbloed Christelijke Media – Leeuwarden

Alle rechten voorbehouden

www.jongbloedmedia.nl

INHOUD

Leer mij uw discipel zijn (liedtekst) 7

Inleiding 9

- De opzet van dit boek 15
- Leeswijzer 19

1. Een paar basics die je zou moeten kennen 21
2. Wie is je meester? 36
 - 2.1 Geestelijke oefeningen 51
3. Gelukkig leven 70
4. Van betekenis zijn 87
5. Het goede leven: overvloedige gerechtigheid 104
 - 5.1 Zes illustraties van overvloedige gerechtigheid 117
 1. Afrekenen met overmatige boosheid 118
 2. Waken over je seksuele lust 123
 3. Rechtvaardig uit elkaar gaan 129
 4. Betrouwbare woorden spreken 134
 5. Kwaad met goed vergelden 139
 6. De revolutie van de liefde 145
6. Verborgten leven 155
 - 6.1 Geven, bidden, vasten 171
 - 6.2 Het gebed als hart van het koninkrijk 188
7. Schathemelrijk 199

8. Onbezorgd leven 217
9. Een liefdevolle gemeenschap zonder oordeel 233
10. Een gemeenschap van vragende mensen 250
 - 10.1 De gouden regel 265
11. Eerst de vruchten, dan de gaven 275
12. Kiezen voor het leven 291
 - Veertien leefregels van Jezus voor een leven
in Gods koninkrijk 309
 - Schatplichtig 334
 - Inspiratiebronnen 338

Leer mij uw discipel zijn

1. *Heer, U hebt de macht gekregen
heel de schepping is van U.
En al werkt het kwaad nog tegen,
U bent Koning, hier en nu.*

Refrein:

*Ik bekeer me
Jezus, leer me
uw discipel zijn.
Leer mij buigen
en getuigen
in uw Koninkrijk.*

2. *U wilt ons het leven leren
alle kennis is van U.
Wat de wijzen ook beweren,
U bent Meester, hier en nu.*

Refrein

3. *Heer, U hebt ons uitgezonden
alle volken zijn van U.
Velen zijn verblind, gebonden,
U bent Redder, hier en nu.*

Refrein

4. *Jezus, U bent opgevaren
naar de troon. Wij missen U.
Maar te midden van gevaren
bent U met ons, hier en nu.*

Refrein

Hemelhoog 320

N.a.v. Mattheüs 4:17 en 28: 16-20

Tekst: Bas van der Graaf

Melodie: Richard Schuddebeurs

Inleiding

Leren leven in Gods koninkrijk.

Zo luidt de ondertitel van het boek dat je in handen hebt. Die ondertitel maakt duidelijk wat Jezus' leerdoel is met de 'levenslessen' die in dit boek besproken worden.

Hij wil ons leren leven in het koninkrijk van God.

Misschien is dat zinnetje niets nieuws voor je. Denk je: 'Natuurlijk, waar zou het anders om gaan in het christelijk geloof?'

Je zou me heel blij maken als dit jouw antwoord was. Ik ben namelijk meer en meer gaan zien en geloven dat het hierom draait in de lessen van Jezus.

Maar even eerlijk? Ik kom in mijn omgeving relatief weinig (jonge) christenen tegen voor wie het 'leren leven in Gods koninkrijk' de kern van hun geloof is.

De redenen daarvoor zijn verschillend.

Vaak is het gewoon onwetendheid. Mensen wéten gewoon niet (meer) wat Jezus precies heeft onderwezen. Ze weten niet dat Jezus iets heeft gezegd over geld, over oordelen, over je mooier voordoen dan je bent, ...

Mijn favoriete vraag om aan een groep jonge mensen te stellen is deze: zou jij op vrijdagavond in het café in vijf minuten een samenvatting kunnen geven van de lessen die je van Jezus hebt geleerd? Het antwoord is meestal 'uhm' of 'nee'.

Een andere veel voorkomende reden ligt er dicht tegenaan maar is toch anders. Het probleem is dat christenen vaak meer gericht zijn op de persoon dan op de woorden van Jezus. Ze weten wel het een en ander over het geloof *in* Jezus maar veel minder over het geloof *van* Jezus. Dit ga ik uitleggen.

Het geloof in Jezus

Het geloof *in* Jezus is een belangrijke en wijdverbreide kant van het goede nieuws van Jezus.

In dat geloof cirkelt alles vooral om de vraag wie Jezus is – de Zoon van God – en om wat Hij voor ons gedaan heeft – lijden en sterven om onze zonden te verzoenen en opstaan uit de dood om ons eeuwig leven te geven.

Het geloof *in* Jezus draait om Jezus als redder van mijn leven. Dit is een ongelooflijk belangrijke kern van het Evangelie, het goede nieuws over Jezus. Ik hoop dat je je deze kern op je geloofsweg tot nu toe hebt eigen gemaakt. Ik hoop dat je gelooft *in* Jezus.

Maar heb je ook het geloof *ván* Jezus?

Het geloof ván Jezus

Het geloof *van* Jezus cirkelt om de vraag: wat zijn de overtuigingen en denkbeelden van Jezus?

Wat is de kern van zijn geloof? Het koninkrijk van God! Wat gelooft Jezus van dat koninkrijk? Dat het dichtbij en beschikbaar is voor iedereen! Wat is volgens Jezus de deur naar dat koninkrijk? Dat we anders gaan denken en doen!

Als we ons richten op het geloof *ván* Jezus cirkelt alles dus meer om de dingen die Hij gezegd en onderwezen heeft. Om de dingen die Hij met gelijkenissen, tekenen en wonderen heeft geillus-

treerd: De kern van het koninkrijk van God is dat het beschikbaar is voor iedereen. De deur naar dat koninkrijk is dat we anders gaan denken en doen.

De apostel Paulus vat wat hier op het spel staat, heel prikkelend samen: 'Er staat immers geschreven: "Wie kent de gedachten van de Heer, zodat hij Hem zou kunnen onderwijzen?" Welnu, onze gedachten zijn die van Christus.'¹

Het geloof ván Jezus richt zich dus meer op Jezus als leraar van het leven. Zodat zijn gedachten mijn gedachten worden, onze gedachten.

Dit geloof van Jezus en de uitwerking ervan vind je prachtig samengevat in de levenslessen van de Bergrede (Matteüs 5 tot en met 7), de tekst waar we ons in dit boek op richten.

Het één of het ander?

Nu doet zich in de praktijk iets vreemds voor. Het geloof ín Jezus en het geloof ván Jezus horen natuurlijk onlosmakelijk bij elkaar. Ze vormen zeker geen tegenstelling.

In de geloofspraktijk – de eeuwen door tot vandaag de dag – zien we echter wel vaak gebeuren dat beide lijnen (een beetje) losraken van elkaar. Mijn indruk is dat het geloof ín Jezus het vaak wint van het geloof ván Jezus. Dat mensen geloven ín Jezus als redder van hun leven, maar niet altijd meer helder hebben wat Jezus onderwijst, 'dat het koninkrijk van de hemelen dichtbij is en iedereen daar binnen kan gaan'. Herken je dat?

Dit boek richt zich vooral op het geloof ván Jezus.

Op het geloof waar Hij ons met zijn onderwijs deelgenoot van wil maken. De levenslessen waarmee Hij ons wil leren leven in het koninkrijk waarin Hij zelf volop leefde en leeft.

Het risico van dit boek is daarmee natuurlijk dat het de kloof tussen het geloof ín Jezus en het geloof ván Jezus in stand houdt of versterkt. Dat zou heel jammer zijn.

Toch geloof ik dat er genoeg redenen zijn voor een boek dat zich vooral op het geloof ván Jezus richt.

De belangrijkste reden gaf ik hiervoor al: het geloof ván Jezus verliest het nogal eens van het geloof ín Jezus. De reden daarvoor ligt vaak simpelweg in wat er onderwezen is. Jarenlang hoorde ik (en hield ik zelf ook) vooral preken over het geloof in Jezus. Dat was de traditie en de geloofscultuur. Maar het was te eenzijdig. En daarmee verloor het leren leven in Gods koninkrijk hier en nu het nogal eens van het eeuwig leven daar en dan.

Eén ding is duidelijk: het is het één én het ander! Jezus is onze redder én onze leraar. We geloven wat Jezus zegt, we geloven in wie Hij is en we geloven in wat Hij voor ons gedaan heeft.

Hij ging de weg naar het kruis in de geest van zijn Bergrede. In zijn opstanding wordt voor eens en voor altijd bevestigd dat zijn woorden lessen van waarheid en leven zijn.

Jezus leefde. Jezus stierf. Jezus stond op. Jezus geeft leven. Jezus is koning van het heelal. Jezus is met ons, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld. Jezus roept ook ons om leerling te zijn en leerlingen te maken.²

Dat is het Evangelie van Jezus. Het Evangelie van het koninkrijk.

● Kadertekst

Vier belangrijke levensvragen

Dallas Willard was als filosoof geïnteresseerd in de belangrijkste levensvragen die wij mensen hebben. Wat zijn de vragen die ieder mens in zijn leven wel een keer stelt en eigenlijk zou moeten beantwoorden?

Willard geloofde dat Jezus deze vier vragen in zijn onderwijs dieper heeft beantwoord dan welke filosoof ook. Het is heel interessant dat hij Jezus' onderwijs daarmee ook leest als levensfilosofie.

Jezus' levensfilosofie is een antwoord op de grote levensvragen.

Volgens Willard gaat het in ieder geval om vier vragen:

1. Wat is werkelijk en echt?

In deze tijd van nepnieuws en digitale desinformatie snappen we maar al te goed waarom die vraag belangrijk is.

Waar kun je op vertrouwen? Welke kennis is betrouwbaar? Bestaat de waarheid wel? Het antwoord van Jezus is: de allesomvattende werkelijkheid is het koninkrijk van God.

2. Wat is geluk?

Ook deze vraag zul je herkennen. We jagen allemaal naar geluk. Maar wat is dat? En waar vinden we het diepste geluk in?

Willard leert van Jezus dat het echte geluk te vinden is in het kennen en volgen van God door Jezus. In de relatie met Hem kun je worden wie je ten diepste bent. Voor Jezus is de vraag naar geluk ook heel belangrijk. Hij begint er zelfs zijn Bergrede mee.

3. Wie is een goed mens?

Met grote filosofen als Plato en Aristoteles gelooft Willard dat deze vraag over ons karakter gaat.

Goedheid is niet maar iets wat je doet, maar wat je *bént*. Goedheid is: zijn zoals je bedoeld bent. In zijn onderwijs richt Jezus zich op niets minder dan dat: de (her)vorming van ons karakter naar het beeld van God.

4. Hoe word je een goed mens?

Net als de grote filosofen gelooft ook Willard dat 'een goed mens worden' gaat over transformatie van ons karakter. Karaktervorming vraagt om oefening, en zo is het ook in het onderwijs van Jezus.

Willard gelooft dat de Bergrede Jezus' oefenprogramma is voor transformatie van ons karakter naar het beeld van Christus.

● De opzet van dit boek

Dit boek is allereerst een uitleg van de levenslessen van Jezus uit de Bergrede. Al vanaf de vroege kerk werd deze tekst gezien als de belangrijkste samenvatting van alles wat Jezus heeft onderwezen.

In de basis volgen we deze toespraak op de voet, in de volgorde en samenhang zoals Mattheüs die ons gegeven heeft.³

Er loopt echter ook nog een tweede lijn door dit boek heen. Dat is de lijn van de zogenaamde geestelijke oefeningen.

Als we het onderwijs van Jezus namelijk écht ter harte willen nemen (letterlijk!) hebben we oefening nodig.

Aan iedere levensles is daarom een 'geestelijke oefening' toegevoegd.

In afzonderlijke hoofdstukken vind je een overzicht van die oefeningen met een toelichting.

Over deze twee leerlijnen kort nog even iets meer uitleg.

De Bergrede als leerweg

De Bergrede is waarschijnlijk de beste samenvatting van alles wat Jezus heeft onderwezen.

Zo heeft Mattheüs het in elk geval wel gezien. Daarom zette hij deze tekst aan het begin van zijn levensbeschrijving van Jezus.

De Bergrede is echter veel meer dan een samenvatting. Die is niet minder dan een leerweg, een curriculum. Je wordt uitgenodigd om leerling van Jezus te worden en met Hem een leerproces in te gaan.

De uitnodiging is ruimhartig en open: wil je je omkeren en mijn leerling worden? Als je daar gehoor aan geeft, word je stapje voor stapje ingewijd in het leven in het koninkrijk van God.

Eerst denk je waarschijnlijk: niet te doen dit. Dat gevoel hoort erbij als je echt iets nieuws wilt leren. Je voelt je eerst onwetend en onbekwaam.

Maar gaandeweg zul je merken dat je gedachten en daarmee ook je emoties vernieuwd worden. Je wordt uitgedaagd om kleine oefeningen te doen en ontdekt dan dat het koninkrijk van God ook een kracht- en inspiratiebron is.

Op allerlei momenten ga je ervaren dat wat je van Jezus hoort in de Geest van het koninkrijk, ook echt te dóén is. Je wordt geestelijk gevormd!

Je zult erachter komen dat Jezus een topdocent is. Het is een groot voorrecht Hem als leermeester te hebben. Het kan niet beter.

Geestelijke vorming

De Bergrede is geen abstracte theoretische leerweg maar – ik zei het al – een uitnodiging om je geestelijk te laten vormen.

Wat ‘geestelijke vorming’ is, wordt heel mooi samengevat door de apostel Paulus: ‘Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd *naar* hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid, zoals *dit* door de Geest van de Heere *bewerkt wordt*.’⁴

Korter en eenvoudiger gezegd: geestelijke vorming betekent dat je door de kracht van Gods Geest wordt zoals Jezus. Je dóét niet alleen als Jezus, je dénkt niet alleen zoals Hij, je bént het.

Dallas Willard (zijn naam ga je vaak tegenkomen in dit boek) definieert geestelijke vorming in deze lijn zo: 'Voor de christen is geestelijke vorming het door de Geest aangedreven proces van vorming van je diepste zelf op zo'n manier dat het wordt zoals het diepste zelf van Jezus.'⁵

Jezus wil jouw gedachten en emoties, jouw wil, jouw lichamelijke driften en verlangens, jouw relatie met de wereld om je heen, kortom je hele ziel en zaligheid vernieuwen naar zijn eigen beeld.

Dat zijn hele grote woorden. Toch mogen we ze niet kleiner maken. Alle schrijvers van het Nieuwe Testament vertellen je, in verschillende bewoordingen, dat dit het leerdoel is van een leven met Jezus de Messias.

Zo zal het eeuwige leven er namelijk uitzien. Johannes zegt dat in een brief zo: 'Geliefde broeders en zusters, wij zijn nu al kinderen van God. Wat we zullen zijn is nog niet geopenbaard, maar we weten dat we aan Hem gelijk zullen zijn wanneer Hij zal verschijnen, want dan zien we Hem zoals Hij is.'⁶

En natuurlijk: zolang we hier op aarde zijn, zal het nog niet volmaakt worden. We maken nog maar een beginnetje, maar wel een wezenlijk begin! We streven geen perfectie na, maar het is ook niet zo dat het hier op aarde nog niks is totdat we na onze dood totaal veranderd worden.

Jezus heeft gezegd: 'Wie in Mij gelooft hééft eeuwig leven.' Niet: krijgt. Maar: heeft. In de kracht van de Geest kunnen we nu al groeien in het eeuwige leven. Eeuwig leven, hier en nu dus.

Jezus leert ons oefenen in dat eeuwige leven. Daarom vind je in dit boek naast de gedachten van Jezus ook oefeningen voor een leven mét Jezus in het koninkrijk.

De levenslessen van Jezus draaien in de kern om geestelijke vorming in gelijkvormigheid met Hem. Wie ze hoort en leert doen, zal worden veranderd naar het karakter van Jezus. Met Hem mogen we ons laten hervormen tot een leven in Gods koninkrijk, nu en altijd.

● Leeswijzer

Ik geef je ten slotte een paar aanwijzingen voor hoe je dit boek zou kunnen lezen en gebruiken.

Tijdens het schrijven ben ik me er steeds van bewust geweest dat Jezus' onderwijs voor iedereen bedoeld is. Zijn onderwijs is van een ongekend *diepe eenvoud*.

De lessen van Jezus zijn bedoeld voor kinderen en filosofen, voor diepe denkers, spiritueel aangelegden en praktische doeners. Het was de genialiteit van zijn meesterschap dat Hij op alle niveaus tegelijk kon onderwijzen.

In onze leerpraktijk ligt dat allemaal wat ingewikkelder. We hebben leervormen nodig die bij ons passen, en we werken met leerniveaus. Iets daarvan probeer ik ook in dit boek aan te brengen.

Elk hoofdstuk heeft dezelfde opzet. De verschillende onderdelen vormen een mix van uitleg, toepassing, oefeningen, gespreksvragen en verdiepende teksten. Dit zijn de onderdelen:

- inleiding
- het kernidee van Jezus
- de uitleg
- even eerlijk
- kaderteksten
- drie lessen voor het leven
- een geestelijke oefening of praktijk
- levensveranderende vragen

Voel je vrij om je te richten op de onderdelen die bij jou passen.

Wil je verdieping? Lees dan ook de kaderteksten en laat je aanmoedigen om zelf verder te lezen of te studeren. Wil je vooral handvatten om te leren doen wat Jezus zegt? Lees de uitleg en de drie levenslessen. Wil je geestelijke verdieping? Doe de oefening. Een goed gesprek? Gebruik de vragen.

Maar weet één ding: Jezus' woorden zijn lessen voor het leven.

Ze zijn bedoeld om onze gedachten te vernieuwen, ons hart te veranderen en uiteindelijk ons levenspatroon gelijkvormig te maken aan dat van Jezus.

Net als bij alle andere leerprocessen gaat het ook Jezus om vorming van je hoofd, je hart en je handen.

Namens mijn leermeester Jezus nodig ik je uit om als leerling in zijn koninkrijk op weg te gaan!

-
1. 1 Korintiërs 2:16.
 2. Zie het slot van het Evangelie van Matteüs, hoofdstuk 28:16-20.
 3. Lukas geeft in 6:20-45 een verkorte versie van de Bergrede. Omdat hij deze toespraak onder aan een berg in het open veld situeert, wordt zijn weergave wel de 'veldrede' genoemd. Vergeleken met deze veldrede is de Bergrede veel uitgebreider en completer, ook in de samenhang van de lessen. Om die reden sprong de Bergrede van Matteüs er vanaf het begin uit en kreeg deze de invloed die hij kreeg.
 4. 2 Korintiërs 3:18 in de Herziene Statenvertaling. In de Nieuwe Bijbelvertaling van 2021 worden net nog weer wat andere accenten gelegd: 'Wij allen die met onbedekt gezicht de luister van de Heer weerspiegeld zien, zullen door de Geest van de Heer meer en meer naar de luister van dat beeld worden veranderd.'
 5. *Renovation of the Heart: Putting on the Character of Christ*, p. 22.
 6. 1 Johannes 3:2.

Een paar basics die je zou moeten kennen

Je hebt de uitdrukking vast wel eens gehoord of zelf gebruikt: je moet in het hier en nu leven.

Leven in het moment. Niet in het verleden dat je gevangenhoudt. Niet in de toekomst die je bang maakt. Leef in het hier en nu!

Het is hét mantra van mindfulness-goeroes.

Mindfulness betekent letterlijk: waar je *mind* vol van is. Het gaat in mindfulness om bewust en opmerkzaam leven. Wie mindful leeft laat zijn gedachten niet alle kanten opwaaien, maar richt ze op wat belangrijk is in het hier en nu.

Mind betekent volgens Dallas Wilard niet alleen denken maar ook voelen. Gedachten en emoties horen bij elkaar. Geen gevoelens zonder gedachten. Geen gedachten zonder gevoelens.¹ Ik kies graag voor de vertaling: gedachteleven.

Het maakt dus nogal wat uit waar je gedachteleven vol van is. Dat is bepalend voor hoe je je voelt in het hier en nu.

Ga maar na. Gedachten over de toekomst maken je onrustig of opgewonden. Gedachten over het verleden stemmen je verdrietig of dankbaar.

Voor religieuze en spirituele zoekers vandaag is de betekenis van het hier en nu belangrijk. Een geloof dat alleen over een hemel

later zou gaan, wordt als weinig relevant gezien. Spiritualiteit moet echt iets met het leven hier en nu te maken hebben.

Eeuwig leven hier en nu, dat is een breed verlangen.

Het zal je misschien verrassen, maar dat is precies waar het Jezus ook om te doen is.

In Matteüs' samenvatting van alles wat Jezus onderwees komen deze dingen allemaal samen: eeuwig leven hier en nu waar je gedachteleven (en je hart) vol van wordt.

● **Het kernidee van Jezus**

In het hoofdstuk voorafgaand aan de Bergrede staat een zin die de sleutel vormt om alles wat Jezus heeft onderwezen te kunnen begrijpen.

Je vindt deze zin hier:

Matteüs 4:17

Vanaf dat moment begon Jezus zijn verkondiging. 'Kom tot inkeer,' zei Hij, 'want het koninkrijk van de hemel is nabij!'

In deze zin staan drie kernideeën van Jezus die iedere volgeling van Jezus zou moeten kennen. Kennen als: begrijpen met je hoofd en verstaan met je hart.

Met dat kennen is, ook bij mensen die Jezus kennen, echter veel mis. Check je eigen gedachten maar even in het licht van wat hierna volgt.

Koninkrijk van de hemel

Om te beginnen: *koninkrijk van de hemel*.

Nee, dat is niet: de hemel. Je weet wel: die plek straks en ergens daarboven. Waar je (hopelijk) na je dood naartoe gaat.

Een veel betere omschrijving is: de hemel op aarde. Waar hemel en aarde elkaar raken en verbonden zijn.

Misschien ken je de zin uit het Onze Vader, het beroemde gebed van Jezus: *'Uw wil geschiede, zoals in de hemel, zo ook op de aarde.'*

Dát is het koninkrijk: iedere plek op aarde (en in het universum) waar Gods wil gebeurt. Waar zijn regering aanvaard wordt.

Een beetje filosofischer gezegd: het effectieve bereik van Gods wil.² Waar Gods wil merkbaar en zichtbaar wordt en gedaan wordt. Of nog anders: het gebied waar de hemel de toon aangeeft.³

Uit Jezus' eigen leven wordt duidelijk dat het koninkrijk van de hemel voor Hem een werkelijkheid was waarin en waaruit Hij leefde.

In die werkelijkheid stond Hij in interactieve verbinding met zijn Vader en met de Geest. Het koninkrijk was voor Hem een onuitputtelijke bron van kracht en een wereld vol liefde.

Hoe onzichtbaar ook, uit alles wordt duidelijk dat de virtuele werkelijkheid van het koninkrijk voor Jezus de diepste werkelijkheid was.

Daar leefde Hij voor. Daar leefde Hij uit.

Dat wil Hij ons laten zien. Daar wil Hij ook ons in uitnodigen.

Nabij

Het is dan ook niet toevallig dat Jezus zegt dat dit koninkrijk *nabij* is. Het koninkrijk is om ons heen en kan volgens Lucas 17:21 zelfs in ons zijn.⁴

Vergelijk het maar met wifi: die zie je niet, maar als je connectie maakt, blijkt die je leven te omringen. Wifi is beschikbaar. Datzelfde geldt voor het koninkrijk. Het is dichterbij dan je denkt.

Beschikbaar.

Misschien is dat het beste woord om aan te duiden wat Jezus met 'nabij' bedoelt.⁵ Hij komt met zijn leer en met zijn leven en sterven het koninkrijk open maken als nooit tevoren.

Dallas Willard geeft hier een verhelderende illustratie bij: 'Het is cruciaal om te begrijpen dat toen Jezus verkondigde dat het koninkrijk 'beschikbaar' was – de Engelse uitdrukking is *at hand* – Hij dat bedoelde zoals iemand met een handgebaar tegen een gast zegt: "Hier is de eetkamer".'⁶

Eerst en vooral zei Hij dat tegen mensen voor wie dit op dat moment niet echt het geval was. Randfiguren en outsiders. Juist tegen hen zegt Hij om te beginnen: het koninkrijk is dichterbij dan je denkt. Ook voor jou.

Het koninkrijk wás er al van vóór de schepping. Het zal er ook altijd zijn.⁷ Maar lang niet iedereen kon de ingang vinden. Jezus wordt en is zelf die ingang. Hij máákt de deur open. Je hoeft je alleen maar om te keren.

Bekeer je

En over omkeren gesproken: daarover gaan de woorden *kom tot inkeer*. Bekéér u, staat in andere vertalingen. In het Grieks: *metanoia*.

De letterlijke betekenis van dát woord is: anders gaan denken, op andere gedachten komen, ander inzicht krijgen.

Daarmee krijgt Matteüs 4:17 opeens een prachtige betekenis. Jezus zegt daarmee eigenlijk dit:

Ik kom jullie laten zien wat de ware betekenis van het koninkrijk is.

Ik kom jullie vertellen dat het ook voor jullie openstaat, nu al. Ik kom jullie dus op andere gedachten brengen over de betekenis en de toegankelijkheid van het hemelse koninkrijk.

Laat je gedachten vernieuwen en keer je op die manier om naar de hemelse realiteit om je heen.

Laat je oude manier van denken los – bijvoorbeeld dat het koninkrijk vooral een politieke realiteit is of dat het natuurlijk niet voor jou openstaat!

Ik wil je anders leren kijken en zo ook anders leren leven. Laat je oude leven maar achter je en kom binnen in de wereld van God die Ik voor je wil openen.

Even eerlijk

Als je op dit moment, in dit hier en nu, naar je eigen gedachteleven kijkt, waar is dat dan mee vervuld?

- die ene persoon die in je allergiezone zit
- je werk en wat dat van je vraagt
- die bijbeltekst waar je vol van bent
- dat ene ding wat je kocht of wilt kopen
- je knagende bezorgdheid over je financiën
- de kater van de borrel van gisteravond
- je verlangen om van Jezus het leven te leren